

**Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja viranhaltijat,
median edustajat sekä muut läsnäolijat ja kokousta verkossa seuraavat.**

Vuosi -25 päättyy Jämsän kaupungin talouden kannalta paljon paremmin kuin muutama vuosi sitten ennakoitiin -- silloin puhuttiin karmeuksista ja katastrofeista. Erityisen hienoa on, että saamme aiemmin kertyneet alijäämät katettua.

Kuluvana vuonna talouden seuraaminen on välillä muistuttanut vuoristorataa. Tämä johtuneen eniten siitä, että erilaiset sote-uudistukseen liittyvät asiat ovat vieläkin vaikuttaneet kertaluonteisesti -- miljoona sinne, toinen tänne. Taloutta on tästä huolimatta voinut seurata ajantasaisesti -- kiitos tästä kuuluu erityisesti konsernipalvelujohtajallemme Vesalle tiimeineen.

Ja joka tapauksessa ilman kertaluonteisia eriäkin käyttötalous menee tämän vuoden osalta kohtuullisesti plussalle.

Äskettäin saimme myös aikaan Jämsän uudistetun kaupunkistrategian. Valtaosan mielestä meillä on nyt eteenpäin katsova ja parempaan pyrkivä strategia. Strategiatyössä kiitos kuuluu kaikille sen rakentamisessa mukana olleille; erikseen oman kiitoksensa ansaitsee uusi kaupunginjohtajamme Jori, joka toimi tämän työn veturina ja kokoavana voimana.

Strategia on tehty käyttöä varten ja se ohjaa taloudesta päättämistä.

Pöydällä on ensi vuoden talousarvio ja lähivuosien taloussuunnitelma. Iso kiitos koko valtuustolle ja kaupunginhallitukselle sen valmistelusta.

Emme missään nimessä elä mitään juhla-aikaa, mutta talouden tila on sen verran asiallinen, että voimme onneksi katsoa eteenpäin myös positiivisesti. Nyt onkin toiminnan aika. On osattava panostaa siihen, että Jämsä on jatkossa hyvä ja kiinnostava paikka asua, elää ja yrittää. Tai kuten strategian visio kuuluu: keskisen Suomen vetovoimaisin seutukaupunki.

Heitän ilmaan yhteisen haasteen:

Miten myös talousarviosta, taloussuunnitelmasta ja talouden hoitamisesta tehdään eteenpäin katsova ja parempaan pyrkivä?

Uusi Suunta tukee erityisesti talousarvioon sisältyviä toimenpiteitä elinvoiman vahvistamiseksi, esimerkiksi pyrkimyksiä luoda uusia työpaikkoja ja vakauttaa Jämsän väestökehitys. Mielestämme edellisen valtuustokauden lopulla toteutettu elinvoimaorganisaation uudistus on onnistunut askel oikeaan suuntaan – nyt vain pitää huolehtia, että resurssit riittävät uudessa strategiassa asetettuihin uusiin tavoitteisiin.

Talouden tasapainoa pitää tuki tarkkailla, kunhan muistaa, että talous ei ole pelkkä ylijäämä tai alijäämä, vaan olennaista on niiden takana oleva tekeminen. Hyvä talous ei synny pelkällä päältä katsomisella, vaan paljon tärkeämpää on tehdä arjessa töitä sen eteen.

Tämäkin vuosi on osoittanut että talousarvio on arvio.

Talous on ihan hyvä renki. Mutta jos talous päästetään isännäksi, se jostain kumman syystä saa meidät yrittämään vähemmän, vaikka pitäisi yrittää enemmän. Ei sentään säästetä itseämme tekemättömäksi.

Uuden strategian yhdessä kärkitavoitteessa lukee:

”Edistämme henkilöstömme hyvinvointia ja kehitämme yhdessä työyhteisön osaamista ja johtamista.”

Henkilöstö on kaupungin tärkein voimavara, ja tätä voimavaraa pitää hoitaa ja kehittää.

Jämsä kilpailee osaavasta työvoimasta muiden kuntien kanssa, ja tutkitusti työn organisoinnin, laadukkaan johtamisen ja avoimen henkilöstöpolitiikan arvostus korostuu työpaikkoja haettaessa. Samat asiat vaikuttavat myös henkilöstön miettiessä sitoutumistaan työpaikkaan.

Alkaneella valtuustokaudella tulee siis tarkastella, päivittää ja ennen kaikkea yhtenäistää kaupungin johtamistavat siten, että koko henkilöstö kokee saavansa tukea ja arvostusta tekemässään työssä ja että kaikki työntekijät tulevat kohdelluksi samanarvoisesti kaikissa kaupungin työpaikoissa.

Uusi Suunta -valtuustoryhmä on tehnyt seuraavat 4 muutosesitystä talousarvioon:

Muutosesitys sivulle 36

Kohta 2.10 / Tilikauden tulos ja taloussuunnitelman tasapainottaminen

Korvataan tämä virke:

"Vuosille 2027–2028 lisätään vielä tarvittaessa 1,0 miljoonan euron lisäsäästöt, joiden kohteet tarkentuvat kevään ja syksyn 2026 aikana. "

Korvaava teksti:

"Taloussuunnitelmaan vuosille 2027–2028 lisätään kohdentamattomat 1,0 miljoonan euron lisäsäästöt.

Palveluselvityksen tekeminen:

Kaupunki tekee vuoden 2026 alkupuoliskolla yhtenäisen ja kattavan selvityksen kaupungin palveluiden käyttötarpeesta, tuottamistavoista ja kulurakenteesta sekä käytössään olevista kiinteistöistä ja muista toimitiloista siten, että selvityksen perusteella voidaan vuoden 2027 talousarviosta alkaen pitkäjänteisesti suunnitella ja toteuttaa näitä koskevat muutostarpeet, mukaan lukien edellä mainittujen lisäsäästöjen mahdollinen toteuttaminen."

Perustelut

Tämä muutosehdotus tukee kaupunkistrategian arvojen kohdan "Vastuullisuus" toteuttamista:

- Päätöksemme ovat vastuullisia
- Toimintamme on ennakkoivaa ja johdonmukaista

Säästöjen mahdollisuutta ei tällä muutoksella millään tavoin lykätä eikä poissuljeta ei myöskään palveluverkon pienentämistä.

Muutosesitys sivuille 72 ja 85

Kohta 3.3 / Sivistystoimi

Sivistystoimen hallinnon ja elämänlaatupalveluiden tulosaluekohtaiset määrärahat

Siirretään sivistystoimen hallinnosta sinne kaavaillun uuden palvelupäällikön tehtävää koskeva määräraha elämänlaatupalveluiden puolelle käytettäväksi etsivään nuorisotyöhön ja sen lisäksi määrärahan salliessa koulunuorisotyön resursseihin. Muutoksen yhteydessä haetaan valtionapua kahden sijasta kolmeen etsivän nuorisotyön tehtävään.

Perustelut

Etsivä nuorisotyö tukee niitä nuoria, jotka ovat syrjäytymisvaarassa. Yksi syrjäytynyt nuori maksaa yhteiskunnalle Kelan mukaan jopa 1,2 miljoonaa euroa inhimillisestä kärsimyksestä ja kerrannaisvaikutuksista puhumattakaan. Nuorten tukeminen on erityisen tärkeää opiskelun nivelvaiheissa ja nuoren itsenäistyessä.

Palvelupäällikön tehtävän tarpeellisuus on sidoksissa tulevaisuuden palveluverkkoon, josta ei vielä ole selkeitä päätöksiä. Palvelupäällikön tehtäväkuva on myös epätarkka ja tehtävien jakamista voidaan suunnitella uudelleen.

On järkevämpää lisätä voimavaroja sinne, missä kohdataan nuoret, ei hallintoon.

Lisäksi tämä muutosehdotus tukee kaupunkistrategian kärkitavoitteiden kohdan "Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki" toteuttamista:

- Tuemme asukkaiden hyvinvointia ja ehkäisemme syrjäytymistä

Muutosesitys sivulle 101

Kohta 4.1 / Investoinnit 2026-2029

Investoinneittain rakennukset ja rakennelmat, seliteosa

Jämsä-talon (siis kirjasto-monitoimirakennuksen) ja liikuntahallin seliteosiin kirjataan seuraava teksti: "Vuodelle 2026 budjetoidun suunnittelun yhteydessä tuotetaan lopullisen päätöksenteon tueksi kattavat selvitykset mm. näiden investointien todellisesta käyttötarpeesta, taloudellisista vaikutuksista sekä sijoituspaikasta ja muista olennaisista seikoista."

Perustelut

Vastuullinen päätöksenteko edellyttää tällaisten merkittävien investointien vaikutuksen selvittämistä kattavasti. Valtuuston on tehtävänsä huolellisen hoitamisen nimissä tarpeen linjata selvitysten tekeminen talousarviokirjaan.

Kohta 4.1 / Investoinnit 2026-2029

Eri kohdat, joissa viitataan Paunun liikuntahalliin

(a)

Muutetaan tekstejä siten, että liikuntahallista käytetään tässä vaiheessa työnimeä "Uusi liikuntahalli" eikä "Paunun liikuntahalli".

(b)

Seliteosan maininta "... uusi liikuntahalli rakennetaan Paunun koulun viereiselle tontille" muutetaan muotoon "Uuden liikuntahallin sijoituspaikka päätetään suunnittelun yhteydessä tehtävän selvityksen perusteella."

Perustelut

Talousarviokirjassa ehdotettu kirjaus on käytännössä samalla päätös sijoituspaikasta. Valtuustolla ei kuitenkaan ei ole ollut käytettävissään riittävää selvitystä Paunuun sijoittamisen vaikutuksista, eikä mahdollisista vaihtoehtoisista sijoituspaikoista ole mietitty vaihtoehtoja. Tämä vähentäisi valtuuston päätöksenteon vastuullisuutta.

Nimen muuttaminen ei heikennä hankkeen toteuttamista eikä estä sitä, että sijoituspaikaksi myöhemmin päätetään Paunun alue.

Näillä muutoksilla Uusi Suunta -valtuustoryhmä on hyväksymässä kaupunginjohtajan esityksen:

- talousarvioksi 2026
- taloussuunnitelmaksi vuosille 2026–2028 ja
- investointisuunnitelmaksi vuosille 2026–2028.

Korostamme erityisesti tietoon ja ymmärrykseen perustuvaa päätöksentekoa ja pyrkimistä kohti parempaa.

Tämä valtuustokausi on vasta aluillaan. Toivottavasti tähän asti vallinnut positiivinen ilmapiiri kantaa koko valtuustokauden ajan. Käytetään taloutta työkaluna siihen, että pyritään laadukkaisiin ja saavutettaviin palveluihin ja edistetään elinvoimaa.

Uusi Suunta kiittää valtuustoa ja muita luottamushenkilöitä sekä viranhaltijoita ja kaupungin työntekijöitä tästä vuodesta ja toivottaa kaikille hyvää joulun ja uuden vuoden odotusta.